

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р инж. Христо Атанасов Крачунов
Технически университет-Варна

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“ в
област на висше образование – 5. Технически науки
по професионално направление – 5.13. Общо инженерство
специалност – Инженерна екология

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 68/31.07.2020 г. и на сайта на ТУ-Габрово за нуждите на катедра „Математика, информатика и природни науки“ към факултет „Стопански“, като кандидат участва гл. ас. д-р инж. Драгомир Стоянов Василев

1.Обзор на съдържанието и резултатите в представените трудове

Кандидатът за участие в конкурса за доцент гл. ас. д-р инж. Драгомир Стоянов Василев е представил всички материали и документи необходими за изготвянето на настоящето становище. През 2003 г. е получил диплом за учителска правоспособност по Химия в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Същевременно е получил и диплом за бакалавър по химия през 2003 г. и диплом за магистър по медицинска химия през 2004 г. Защитава през 2016 г. дисертационен труд на тема „Ултразвуков синтез на биоразградими пластификатори за пластмаси“ по научна специалност „Органична химия“ в Университета по хранителни технологии Пловдив. През 2016г. в ТУ-Габрово получава диплом за магистър по специалност „Опазване на околната среда и устойчиво развитие“, а през 2019г. магистър по „Безопасност на труда“

Главните акценти при сравняване на минималните изисквания по групи показатели показват следното: група А – 50 т. т.е. съответства на минималните изисквания; група В – 100 т. – монография; група Г – научни публикации 272,3 т. – около 30% повече; група Д – цитирания 76 т. около 20% повече; Проекти: 4 бр. на 2 е ръководител, национални – 18 бр. в които в участник; Общото ми впечатление е за чувствително преизпълнение над минималните изисквания. Отделно изискванията за брой цитирания – общо 10 носещи 76 т. при минимални изисквания от 50 т. или почти 30% повече. От всичките 31 публикации – в 16 първи автор, 5 са самостоятелни, 2 в чужбина, а участието му в конференции е 29.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

2.1.Учебно-педагогическа дейност на Драгомир Стоянов Василев започва от 11.2004 г. и до момента в Технически университет – Габрово в катедра „Математика, информатика и природни науки“. Накратко за 16 год. учител-педагог по химия, бакалавър по химия, 3 магистратури и 1 докторантура в областта на химичните науки, опазване на околната и работната среда и устойчиво развитие.

Учебно-педагогическата дейност може да се представи така: преподавани дисциплини – 16, разработване на учебни планове и програми – 4, издадени учебници и учебни помагала – 5. Ръководство на студентски групи – 8, участие в държавни изпитни комисии – 2, ръководство на дипломанти – 6 и 22 рецензии на дипломни работи. Едни от съществените достойнства на кандидата Драгомир Стоянов Василев са написаните като автор и съавтор учебници и пособия.

2.2.Научна и научно-приложна дейност

Тематична област 1. Приложение на ултразвукова и микровълнова енергия за синтез и модификация на органични съединения

ПУБЛИКАЦИИ /В.1, Г.8.1, Г.8.10, Г.8.18, Г.8.23, Г.8.24, Г.8.25, Г.8.26, Г.8.30, Г.8.31./

Представена е монография „Съвременни инженерни решения за синтез, модификация и приложение на органични съединения чрез приложение на ултразвукова и микровълнова енергия“ издадена от Университетско издателство „Васил Априлов“ – Габрово с ISBN: 978-954-683-619-9. Разгледани са съвременни инженерни решения за синтез, модификация и приложение на органични съединения чрез въвеждането на зелени технологии, като се цели намаляване и ограничаване на прилагането на конвенционалните химичните технологии, като тяхната замяна води съвременни решения за ограничаване на замърсителите в трите сфери (водни басейни, почви и въздух с вредни отпадъци от химични производства). Приемам монографията на основание приетите изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“.

В представените публикации са представени са иновативни методи за синтез на полимери и за модификация на въглеhidрати. Разглежда се синтезът и модификацията на природни органични съединения при ултразвукова въздействие, който включва синтез на естери на висши мастни киселини, като нагледно е представен механизмът на естерификация по Фишер, както и на преестерификация. Това е доказателство, че прилаганите иновативни методи за синтез — ултразвуково и микровълново въздействие изпълняват основните изисквания поставени пред научните подходи за решаване на екологичните проблеми – икономия на енергия, минимален разход на суровини, реактиви консумативи, намалено количество на отпадни невъзобновяеми продукти, запазване на биологическата ценност на природните продукти.

Тематична област 2. Инженерна екология и опазване на околната среда

ПУБЛИКАЦИИ /Г.8.2, Г.8.3, Г.8.4, Г.8.6, Г.8.11, Г.8.17, Г.8.19, Г.8.20, Г.8.28, Г.8.29/.

Изследвано е съдържанието на активен кислород в получените оксидни системи, както и влиянието му в зависимост от рН на средата. Изследвана е специфичната повърхност на каталитичните системи. Доказано е, че получените катализатори могат успешно да се използват в екологичната катализа за каталитично пречистване на флуиди (газове и течности) съдържащи органични вещества, което се благоприятства от високото съдържание на активния кислород, дължащо се на използвания метод за получаване.

Тематична област 3. Осигуряване на безопасност при риск от въздействие на химични вещества на работното място

ПУБЛИКАЦИИ /Г.8.5, Г.8.9, Г.8.16, Г.8.21 /

Оценката на риска е динамичен процес, който позволява на предприятия и организации да изпълняват изпреварваща политика на управление на рисковете на работното място. Съществуват два принципа, които винаги следва да се имат предвид, когато се започва оценка на риска: структуриране на оценката с цел да се гарантира, че се обръща внимание на всички относими опасности и рискове Европейското ръководство за Оценка на риска в работата предлага подход, основан на няколко стъпки. Не съществува един единствен “правилен” начин за извършване на оценка на риска и при различни обстоятелства могат да се използват различни подходи. Предложени са нови подходи за извършване на оценяване на рисковете съпътстващи работата с химични вещества и препарати. Предложена е методика, която се обосновава на класификацията на химичните вещества или техни смеси, съгласно действащото законодателство.

2.3.Внедрителска дейност

Разработена е оценка на риска чрез OiRA онлайн платформа, която се състои от генератор инструмент OiRA (където разработчици създават секторни инструменти) и инструменти за оценка на OiRA секторен риск, достъпен чрез интерактивен уебсайт, където микро и малките предприятия могат да извършват оценка на риска. Оценката е разработена на база създадената от автора методика за икономическа дейност „Хуманно здравеопазване“.

3.Приноси (научни, научно-приложни, приложни). Значимост на приносите за науката и практиката

1. Получени са нови каталитични системи за пълно окисление на основата на метални оксиди, като е установена приложимостта им за пречистване на отпадъчни води замърсени с органични вещества, като е изготвен е инструмент за мониторинг на параметри на поточно-циркуляционен реактор за пълно каталитично окисление.

2. Приложено е ултразвуково и микровълново въздействие при получаване на естери на висши мастни киселини и са установени са оптималните реакционните параметри за провеждане на ултразвуков синтез на естери на висши ненаситени мастни киселини.

3. Приложено е микровълново въздействие и са получени нови органични вещества с потенциална биологична активност.

4. Доказана е антимикробната и противогъбична активност на получени с помощта на ултразвук естери.

5. Изследвана е и доказана приложимостта на сукропалмитат и инулин ацетат като биоразградим пластификатор при преработване на PVC. Установена е морфологията на пластифициран поливинилхлорид със сукропалмитат с помощта на СЕМ.

По научните, научно-приложните и приложните приноси приемам, че се състоят в:

1. Доказване с нови средства на съществени нови страни на вече съществуващи научни области, проблеми, теории, хипотези;

2. Формулиране или обосноваване на нова теория или хипотеза;

3. Внедряване на съвременни технологично базирани решения в бизнеса и индустрията, бизнес модели и процеси и ефективно използване на информационните системи.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

От изложеното до тук мога да направя извод: приемам формулираните научни, научно-приложни и приложни приноси на кандидата, като намирам, че някои от тях могат да бъдат прегрупирани и прецизирани, тъй като те представляват доразвиване и обогатяване на съществуващи знания с нови изследвания.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Посочените приноси са лично дело на кандидата. В колективните научни трудове ясно се отличава авторството на кандидата. Няма разлика между начина, подхода и анализа, който се прави в монографията, учебното пособие и в представените научни статии. Това ми дава основание да приема, че гл. ас. д-р инж. Драгомир Стоянов Василев представя оригинални научни трудове, които са лично негово дело

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки, освен че материалите, представени в конкурсната документация са обширни както по научни интереси и направления, така и по количествени измерители. Това създава определени трудности при търсения на синергия и обобщения, стандартизация и унификация.

7. Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам гл. ас. д-р инж. Драгомир Стоянов Василев да бъде предложен и избран за „доцент” в област на висше образование - 5. Технически науки, професионално направление - 5.13. Общо инженерство, специалност – Инженерна екология.

27.10.2020г.

Член на жури: /п/

/доц. д-р инж. Христо Крачунов/